

Több mint kilencszáz módosító indítvány

Maratoni küzdelem

A koalíciós pártok alkujának eredményeként a tervezetthez képest több mint 30 milliárddal nő az önkormányzatok juttatása a 2006. évi költségvetésben. A pluszpénz legfontosabb forrása az államháztartás és a költségvetés általános tartaléka, amelyet a települések – mint arról utóbbi számunkban már beszámoltunk – főként a normatívák emelésére fordíthatják. A büdzsé végszavazása lapzártánkat követően, december közepén várható. A maratoni vitából az önkormányzatokat érintő felszólalások legjellemzőbb részeit ragadtuk ki.

Bár az önkormányzati érdekszövetségek legalább 70 milliárd forint pluszforrást szerettek volna kiharcolni jövőre a településeknek, ennek csak a fele teljesült. A költségvetési vitában azonban volt olyan ellenzéki képviselő, aki arról beszélt, hogy a kormány 300 milliárddal adósa az önkormányzatoknak. A több mint 900 módosító indítvány szavazása előtt született koalíciós megállapodás szerint a 30 milliárdot főként normatívák emelésére fordítják, kiemelten oktatási, szociális, kulturális területen. Ezzel párhuzamosan a bíróságok költségvetési kerete 19, míg az ügyészségé 4,3 milliárddal csökken. Az így felszabaduló 24,3 milliárd forintot lakástámogatásra fordíthatják, azaz erre a célra jövőre 216 milliárd juthat az idei 215 után.

Renitens szavazók

Ritkán fordul elő – leginkább a költségvetési szavazásoknál –, hogy a kormánypártiak, szembe menve a kormánnyal, olyan módosító indítványokat is megszavaznak, amelyeket a kabinet nem támogat. Így történt például az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti normatívájának meghatározásánál, amely ennek eredményeként fejenként 105 ezer forintra, avagy a képző- és

iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ágának normatívájánál, amelyeket pedig 59 ezer forintra növelték. A T. Ház 288 igen szavazattal és egy nem szavazattal, tartózkodás nélkül fogadta el a költségvetési bizottság azon javaslatát, amely többletforrást teremt a többcélú kistérségi társulások számára. Az előterjesztő viszont ezt a javaslatot támogatta. Az önkormányzati törvényt érintő kétharmados indítványt, amely a helyi önkormányzatok saját bevételeit határozza meg, 245 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadták el a képviselők. Az Országgyűlés támogatta *Gulyás József* (SZDSZ) azon javaslatát is, amely az EU-támogatások intézmény-

rendszerének fejlesztésére az eredetileg tervezett 4 milliárd forint helyett 2,25 milliárd juttat jövőre.

Elégedetlen pedagógusok

Milliárdokkal csökken a közoktatás jövő évi támogatása – nyilatkozott a szavazás után a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének elnöke. *Kerpen Gábor* kifogásolta, hogy a kötelező pedagógus-továbbképzés támogatását 37 százalékkal csökkenti a költségvetés, megszünteti az iskolán kívüli oktatásnevelés támogatását, például erdei iskolák, osztálykirándulások, színházlátogatások hiúsulhatnak meg, s nem teszi lehetővé a szakképzési programok megvalósítását. A döntés

Gyurcsány Ferenc: Egyetértek azokkal a hozzászólókkal, akik azt mondták, hogy kérem szépen, nézzük már meg, hogy a közoktatásban a kisebb települések iskoláinak finanszírozásán lehet-e segíteni, lehet-e a költségvetés keretei között ennél több mozgásteret találni.

Lamperth Mónika: Biztosítottnak látom a helyi önkormányzatok finanszírozását, folytatható a közigazgatási rendszer új elemeinek, a kistérségi társulások ösztönzésének programja; lépéseket tehetünk az igazságosság irányába azzal, hogy pluszforrásokhoz juthatnak a leghátrányosabb helyzetű kistérségek.

véleménye szerint nem szakmai, hanem elsősorban politikai jellegű, mert semmilyen oktatáspolitikai stratégiát nem tartalmaz.

A PDSZ – mint mondta – a támogatáscsökkentés miatt, kárenyhítés céljából, folytatja aláírásgyűjtő akcióját a diákok, a szülők, a mindenki számára elérhető minőségi oktatás megteremtése érdekében. Ugyanakkor üdvözölte az Országgyűlésnek azokat a döntéseit, amelyekkel javítani igyekezett az alapfokú művészeti oktatás, a kollégiumok és a kistéleplési oktatás helyzetén az eredetileg betervezett jelentős normatívacsökkentéshez viszonyítva.

A főbb számok

Szintén a költségvetési bizottság javaslatára a parlament a jövő évi költségvetési hiányt 1531 milliárd forintban, kiadási főösszegét 7506,8 milliárd forintban, bevételi főösszegét pedig 5975,8 milliárd forintban határozta meg. A javaslatot 192 igen szavazattal, 84 nem ellenében, tartózkodás nélkül fogadta el az Országgyűlés. A szavazáson két kormánypárti képviselő, *Molnár Gyula* (MSZP) és *Wekler Ferenc* (SZDSZ) nemmel szavazott, később kiderült, hogy véletlenül nyomták meg

a „nem” gombot. A módosítás eredményeképpen a jövő évi büdzsé hiánya – az eredeti javaslatához képest – 2,3 milliárd forinttal csökkent. A parlament döntése értelmében a következő évi költségvetés kiadási főösszege 197,7 milliárd forinttal, míg a bevételi főösszeg 200 milliárd forinttal emelkedett az eredeti előterjesztéshez képest.

A parlamenti határozathozatal előtt *Veres János* pénzügyminiszter azt mondta: a 2006-os költségvetéssel a felzárkózás, a foglalkoztatás és a fejlődés volt a kormány célja. A pénzügyminiszter szerint Magyarország a térség leggyorsabban felzárkózó országai közé tartozik. A gyorsan növekvő export és a dinamikus beruházási tevékenység „fűti” a magyar gazdaságot, és a jövő évi költségvetés ezt a folyamatot kívánja továbbvinni úgy, hogy közben napirenden van az egyensúly lépésről lépésre történő, a gyors növekedés igényeit figyelembe vevő javítása. A pénzügyminiszter úgy vélte, a költségvetés alapján elinduló gazdasági folyamatok megalapozzák a fizetési mérleg egyensúlyának kedvező alakulását és az államháztartási hiány csökkentését. Hozzászólásából kiderült, hogy Magyaror-

szág jövőre mintegy 500 milliárd forintos uniós forrással gazdálkodhat.

Ahogy belülről látják

Lamperth Mónika belügyminiszter: „Biztosítottak látom a helyi önkormányzatok finanszírozását, folytatható a közigazgatási rendszer új elemeinek, a kistérségi társulások ösztönzésének programja; lépéseket tehetünk az igazságosság irányába azzal, hogy pluszforrásokhoz juthatnak a leghátrányosabb helyzetű kistérségek; folytatható a határőrség szervezeti és technikai fejlesztése, a felkészülés a schengeni csatlakozásra; javítható a rendészeti szervek végrehajtó állományának megerősítése és munkájának megbecsülése; bővíthető az autópálya-rendőrség, a lakótelepi rendőrség, és megindul végre az autópark cseréje is. Az államháztartás alrendszerei közül a helyi önkormányzatok támogatásai nőnek a legdinamikusabban; természetesen az európai uniós forrásokkal együtt értem ezt az állítást.

A helyi önkormányzatok és kistérségi társulások 2006. évi tervezett összebevétele eléri a 2927 milliárd forintot. Ezen belül a központi költségvetésből az európai uniós forrásokkal együtt származó forrásaik eléri az 1466 milliárd forintot. Jövőre is érvényesül tehát az az alapelvünk, hogy az önkormányzatok kiadásainak felét kell finanszíroznia saját bevételeiből, azaz a helyi forrásokból, a másik felét pedig a központi támogatás biztosítja.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök: „Egyetérttek azokkal a hozzászólókkal, akik azt mondták, hogy kérem szépen, nézzük már meg, hogy a közoktatásban a kisebb települések iskoláinak finanszírozásán lehet-e segíteni, lehet-e a költségvetés keretei között ennél több mozgásteret találni. Azt mondom, hogy igen, nézzük meg, arra való a részletes vita, hogy találjunk ennél nagyobb mozgásteret. Azt hiszem, itt több rugalmassággal kell kezelni a benyújtott költségvetést. De egészen biztosan van még egy ilyen terület, ilyenek látom – érte is elég sok kritika – az egyes szociális kérdéseket és egyes szociális területeket.”

Csizmár Gábor foglalkoztatáspolitikai miniszter: „2003 és 2005 között a tényadatok 5 milliárd feletti összegeket mutatnak, 2006-ban pedig 10 milliárd forintnyi közmunkaprogramot bonyolítunk le, mintegy 35 ezer ember számára biztosítva lehetőséget, együttműködve az önkormányzatokkal, látható értéket teremtő, nem ál-munkalehetőségek biztosításával.”

Nagy Sándor, a MeH államtitkára: „Ha a különböző címeiket összeadjuk, hogy mi minden történt a címzett és céltámogatások, a területfejlesztés, a kiemelt térségek támogatása körében, durván eddig ebben a kormányzati ciklusban 550–560 milliárd forintot fordított a költségvetés ilyen célokra. Ha a folyamatban lévő uniós támogatásokat, az eddig szerződéssel megalapozott támogatásokat és ebből a területpo-

Veres János: A 2006-os költségvetéssel a felzárkózás, a foglalkoztatás és a fejlődés volt a kormány célja. A pénzügyminiszter szerint Magyarország a térség leggyorsabban felzárkózó országai közé tartozik. A gyorsan növekvő export és a dinamikus beruházási tevékenység „fűti” a magyar gazdaságot.

litikára, vidékpolitikára hatással lévő támogatásokat is hozzáadjuk, akkor hozzávetőleg 750–800 milliárd forintnál tartunk.”

Kolber István tárca nélküli miniszter: „Az adóforintjainkból 284 milliárd forintot fordítunk lakáspolitikára. Képzeliük el, hogy a csecsemőtől az aggastyánig minden magyar 28 ezer forintot költ erre a célra! Újdonság az, hogy ezen előirányzatok döntő hányada felülről nyitott, vagyis a benyújtott igényekhez igazodik, beleértve a panellakások felújítását is. Így tulajdonképpen minden pályázatot támogathatunk. ... Persze szeretnénk a jövőben európai uniós pénzeket is felhasználni ezekre a feladatokra, és előbb-utóbb támogatni szükséges a hagyományos építésű házak megújítását, a városok rehabilitációját, köztereink, parkjaink megújítását.”

Csabai Lászlóné (MSZP): „Több pénz az önkormányzatoknak, több pénzt az embereknek! – ez az ígéret volt az országban több helyen az önkormányzati választások előtt a plakátokon. Sajnos ezzel a plakáttal akarták néhányan tönkretenni az önkormányzatok megalakulása tizenöt éves évfordulójának ünnepét is. Nézzük meg, hogy mit mutatnak a tények, mit mutatnak a számok! Az önkormányzatok 2006. évi tervét a 2002. évi tényhez viszonyítom. A működési támogatások több mint 30 százalékkal nőttek.

Az szja-ból való részesedésünk növekedése is eléri a 40 százalékot. Az illetékbevételek a felfokozott ingatlanforgalom, a sokszínű ingatlanfejlesztés következményeként közel 100 százalékkal nőttek. Az iparüzési adó-bevétel 40 százalékkal emelkedett, a helyiadó-bevételek mértéke is egyharmadával nőtt, ami a gazdaság fejlődését, a gazdaság növekedését egyértelműen bizonyítja. A gépjárműadó-bevételek 200 százalékos növekedése csak részben adódik az adómérték növekedéséből, sokkal inkább a megszorodó gépjárműállomány következménye. ... De bármilyen összehasonlítást értékelünk, a végkövetkeztetés az, hogy négy év alatt a körülbelül 20 százalékos infláció mellett több mint 40 százalékkal nőtt az önkormányzatok bevétele, állami támogatása, ami kétszerese az inflációnak.”

Bóka István (Fidesz): „2006-ban 2005-höz képest tisztán és világosan látszik, hogy nemhogy nőnének az önkormányzati bevételek, hanem abszolút mértékben fognak csökkenni. Mit mondott a választási ígérek tekintetében? Mik voltak a meghatározó szlogenek? Több pénzt az önkormányzatoknak, több pénzt az embereknek! Azt nem tették hozzá, hogy a több pénz mellé sokkal több feladatot biztosítottak és adtak le az önkormányzatok számára. Azt is ígérték, hogy növeljük az önkormányzatok gazdasági mozgásterét.

Semmivel nem növelték az önkormányzatok gazdasági mozgásterét az elmúlt években, sőt csökkentették. Azt ígérték, hogy valamennyi többletfeladatot, valamennyi pluszfeladatot az utolsó fillérig meg fognak téríteni a települési önkormányzatok számára. Kérdezem én: 2003. január 1-jétől kifizette-e a kormány az 50 százalékos közalkalmazotti béremelés teljes fedezetét? Nem fizette ki. Kérdezem például azt, hogy a dologi költségek növekedésével kapcsolatos többletköltségeket, adónövekedéseket, inflációs áremelést valaha is az elmúlt három évben kifizette-e a kormány az önkormányzatok számára. Kérdezem, hogy a 2005-ös, szeptember 1-jétől esedékes 4,5 százalékos béremelésből, amelynek makroszinten 8 milliárd forint a hatása, mennyit fizetett ki a kormány – 3 milliárd forintot. Nem teljesítette ez a kormány az önkormányzatoknak tett választási ígéretét.”

Gémesi György (MDF): „Lamperth Mónika miniszter asszony, ... pontosan jól tudja a rendszer hiányosságait, de egyet mindig el szokott mondani, hogy a megoldás a kistérség. Erről az ÁSZ a következőt mondja: a szervezeti rendszer, a feladatellátás felülvizsgálata nem hozott számottevő eredményt, annak ellenére, hogy a 2005. évi költségvetés jelentős támogatással ösztönözte. Magyarul, a kistérségi rendszer egy nagy lufi. Összeteszem a két szegény iskolát, a három szegény települést, aztán csináljátok meg, veszekedjétek, adok egy kis aprópénzt, közben elveszek sokkal többet. Tudják, képviselőtársaim, hogy az elmúlt két esztendőben hány forintot vettek ki az önkormányzati rendszerből – ÁSZ-jelentésben, és a TÖOSZ-jelentésben is benne van? Mennyit vett ekki? 69 milliárd forintot; 69 milliárd forintot a működésből!”

Csabai Lászlóné: ... bármilyen összehasonlítást értékelünk, a végkövetkeztetés az, hogy négy év alatt a körülbelül 20 százalékos infláció mellett több mint 40 százalékkal nőtt az önkormányzatok bevétele, állami támogatása, ami kétszerese az inflációnak.

Bóka István: 2006-ban 2005-höz képest tisztán és világosan látszik, hogy nemhogy nőnének az önkormányzati bevételek, hanem abszolút mértékben fognak csökkenni. ... Mik voltak a meghatározó szlogenek? Több pénzt az önkormányzatoknak, több pénzt az embereknek!

Karsai Péter (MDF): „A kormány minden évben karcsúbb államról beszél, ennek ellenére a tény az, hogy a közszférában 2002-ben 819 ezer ember dolgozott, a 2005. évi júniusi statisztikai jelentés szerint 816 ezer, vagyis lényegi változás nincs.”

Kuncze Gábor (SZDSZ): „Közigazgatás. Nagy? Nagy. Vannak párhuzamosságok? Vannak. Ha valaki – például Kóka János – szűkebbre akarja venni az apparátusát, azonnal a támadások közepébe kerül, hogy hogyan merészeli ezt megtenni. Mert ugyan összességében egyetértünk, hogy legyen kisebb az állam; hallottam, hogy kisebb állam, kisebb politika, kisebb adó. Ugyanakkor viszont, ha meg a konkrétumokra kerül a sor, akkor senki nem ért egyet semmivel.”

Jauernik István (MSZP): „A következő évben 75 milliárd forinttal csökken az önkormányzatok feladata, csökken a kötelező kifizetnivaló-

ja. A 75 milliárd pontosan úgy jön össze, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatást nem kell fizetniük, ez 46 milliárd, csökken az áfa 25-ről 20 százalékra, ebből 20 milliárd forinttal kevesebb kiadása lesz az önkormányzatoknak, és a tételes egészségügyi hozzájárulás is csökken, ez 8,5 milliárd forint. Ez pontosan kiadja a 75 milliárd forintos kiadáscsökkenést. Tehát nem forráskivonás van, hanem feladatelmaradás, és ezzel arányban csökken az önkormányzatok támogatása.”

Sisák Imre (MDF): „A 2005. szeptember 1-jétől esedékes 4,5 százalékos közalkalmazotti bérfelállításához a magyar kormány mindösszesen 3 milliárd forintot biztosított. Pedig a bérfelállítás tényleges összege 25 milliárd forint volt. Újabb 22 milliárd mínusz a magyar önkormányzatok rovására. ...Őnök azt mondták, hogy a helyben maradó személyi jövedelemadóból

céltartalékot kell képezniük a magyar önkormányzatoknak, ennek az összege 21,7 milliárd forint. Azt ígérték, hogy ha az államháztartási, a gazdasági folyamatok kedvezően alakulnak, 2005 júliusában visszaadják ezt a forrást az önkormányzatoknak. Vártunk, vártunk egészen a tegnapi napig, amíg azonnali kérdést nem tettem fel Veres János pénzügyminiszter úrnak, aki végre – legnagyobb sajnálatunkra – elismerte, hogy a 21,7 milliárd forintot nemcsak átmenetileg, hanem véglegesen zárolták a magyar önkormányzatoktól....Ha a számokat összeadjuk, akkor megállapíthatjuk, hogy több mint 300 milliárd forintot vontak el vagy nem adtak oda azoknak a magyar önkormányzatoknak, amelyek tízmillió magyar állampolgár ügyeit intézik és gondoskodnak a közszolgáltatásaikról.”

Kis Zoltán (SZDSZ): „Szomorúan kell látni, hogy a Vásárhelyi-terv végrehajtásánál, amelyben most már megint több minisztérium vesz részt – mert a környezetvédelmi minisztériumnál már csak a vízügyi feladatok maradtak, tárca nélküli miniszteri szintre került az úgynevezett infrastruktúra fejlesztése ezeknek a területeknek, és megmaradt változatlanul az FVM környezetgazdálkodásról, illetve az extenzív gazdálkodásra történő áttelelésnek a felügyelete, plusz még van nyilván belügyminisztériumi önkormányzati

feladatkör is –, a lecsupaszított pénz, ami a vízügyi fedezetet szolgálja, 5,7 milliárd forint, míg a törvény szerint, amit itt az Országgyűlésben elfogadtunk, 2006-ban már bizony 30 milliárd forint körül lenne a Vásárhelyi-terv költségvetési fedezete.”

Wekler Ferenc (SZDSZ): „Az én településemen, Mecseknádasdon, a gondozási központban látjuk el a szociális étkeztetést, a házigondozást, az idősek klubját, a bentlakásos ellátást és magát a gondozási központ működtetését, és mindjárt hozzáteszem: természetesen kistérségi összefogással, kistérségi intézményben. A beterjesztett javaslat alapján itt mínusz 9 millió forintot számoltam ki az ez évihez képest. A mínusz 9 millió forint önmagában persze nem sok, hogyha nagyon sokról van szó, de ennek az intézménynek a költségvetése 29 millió 994 ezer forint volt ebben az évben, most ehhez képest ez egy drasztikus csökkenés. ...Be kell vezetni esetleg egy új kategóriát, amely kiszűri a rendszerből azokat a visszasságokat, amelyeket a kormány szeretne kiszűrni. Itt egy normatív támogatás visszafogásával történik ez meg, én inkább a szabályozórendszer átalakítását javasolnám, és tényleg, aki meg tudja fizetni, az fizesse meg a szolgáltatást, viszont azokat az intézményeket, ahol a bentlakók ezt nem tudják megfizetni, azokat nem szabadna egy kalap alá venni a tehetősebbekkel.”

N. E.

Kuncze Gábor: *Mert ugyan összességében egyetértünk, hogy legyen kisebb az állam; hallottam, hogy kisebb állam, kisebb politika, kisebb adó. Ugyanakkor viszont, ha meg a konkrétumokra kerül a sor, akkor senki nem ért egyet semmivel.*

Gémesi György: *Tudják, képviselőtársaim, hogy az elmúlt két esztendőben hány forintot vettek ki az önkormányzati rendszerből – ÁSZ-jelentésben, és a TÖOSZ-jelentésben is benne van? Mennyit vettek ki? 69 milliárd forintot; 69 milliárd forintot a működésből!*